

STUDIE: DAŇ ZE SUPER BOHATSTVÍ

Pro Evropu a s ní i pro Českou republiku existuje dobré a jednoduché řešení, jak získat miliardy na modernizaci ekonomiky nebo lepší veřejné služby jako školství a zdravotnictví. Je jím daň ze superbohatství. Tato studie popisuje tento nástroj a ukazuje varianty, jak je možné jej zavést.

ZELENÍ

Studie: Daň ze superbohatství

Při plánech, jak řešit modernizaci ekonomiky, kvalitnější vzdělávání, dostupné bydlení nebo lepší zdravotnictví, často zaznívá otázka „kde na to vzít“. Část politiků sice slibuje nižší daně, ale společenská poptávka voličů je jasná: chtějí kvalitní veřejné služby. A ty není možné realizovat bez odpovídajících rozpočtových zdrojů.

Daňové úpravy, ke kterým sahají mnohé vlády včetně té české, se pak snaží vybrat další peníze od těch, kdo jich sami nemají moc. Od pracujících, živnostníků nebo, prostřednictvím vyšší DPH, i od důchodců. To není dále udržitelné.

Musíme se proto začít bavit o tom, jak celý pohled na zdanění změnit. Touto studií chceme otevřít debatu o zdanění superbohatých. Není možné, aby daňovou zátěž nesli z velké míry zaměstnanci nebo důchodci. Náš návrh jasně ukazuje, jak můžeme jednoduše získat zdroje pro modernizaci Česka a potřebné investice. Chceme jím otevřít diskusi o tom, aby lidé s velmi vysokými majetky zaplatili svůj férový podíl na daních, aniž by se to negativně dotklo drtivé většiny lidí.

Nerovnosti ve společnosti se neustále zvětšují, a to až do té míry, že v současné době vlastní 1 % nejbohatších lidí na světě téměř polovinu světového majetku, přičemž toto 1 % zároveň produkuje více emisí CO₂ než nejchudší polovina světové populace. V samotném Česku to není odlišné. V roce 2021 poprvé v historii České republiky překonala hodnota bohatství nejbohatšího 1% celých spodních 80 %.

Daň z bohatství je ve světě uplatňována v různých formách. V této studii modelujeme návrh, který podobá dani z bohatství ve Španělsku. Jako vstup do debaty navrhujeme stanovit hodnotu majetku, nad kterou by se daň uplatňovala, na 111 milionů Kč. Tento majetek vlastní 0,05 % nejbohatších lidí v Česku, což představuje přibližně 4200 osob. Daň ve výši 3,5 % by z tohoto majetku přinesla do rozpočtu ČR zhruba 58 miliard Kč. Studie také modeluje další progresivní varianty.

Zdanění superbohatých by mělo největší efekt, pokud by bylo zavedeno na úrovni celé EU. Nicméně i příklad ze Španělska ukazuje, že je možné a přínosné začít v jednotlivých zemích.

Studii pro Stranu zelených vypracoval PhDr. Miroslav Palanský, Ph.D. Ten je vedoucím výzkumu v Tax Justice Network, působí ve skupině CORPTAX na Univerzitě Karlově a je také výzkumným pracovníkem EU Tax Observatory. Navazuje na [studii](#), kterou na celoevropské úrovni zpracovala frakce Greens/EFA v Evropském parlamentu.

1) Úvod

Vysoká nerovnost bohatství představuje zásadní sociální a ekonomický problém, který může vést k politické nestabilitě, snížení sociální soudržnosti a zhoršení ekonomické výkonnosti společnosti, jak dokazuje teoretická (např. Alesina a Rodrik, 1994) i empirická (např. Bagchi a Švejnar, 2015) literatura. Podle odhadů z World Inequality Database (Alvaredo et al., 2017) nerovnost bohatství dramaticky roste ve většině vyspělých států světa (Piketty, Saez a Zucman, 2018). Česká republika není výjimkou: jak ukazuje panel (a) Grafu 1, mezi lety 2005 a 2021 se podíl nejbohatšího 1% populace na celkovém bohatství obyvatelstva zvýšil z 22% na 27%. Během stejného období klesl tento podíl pro nejchudších 50% obyvatel ze 4,8% na 4,5% (panel (b) Grafu 1). V roce 2021 poprvé v historii České republiky překonala hodnota bohatství nejbohatšího 1% celých spodních 80%.

V důsledku rostoucích ekonomických nerovností v mnoha zemích světa se do popředí zájmu znovu dostává daň z bohatství. Ta představuje jedno z možných fiskálních opatření zaměřených primárně na přerozdělení bohatství ve společnosti. Tento typ daně se vztahuje na bohatství jedinců, což může zahrnovat jak finanční aktiva (například hotovost, akcie či dluhopisy), tak i hmotný majetek (jako jsou nemovitosti, umělecká díla či luxusní zboží). Na rozdíl od daní z příjmu, které se vypočítávají ze získaných příjmů za dané období, základem daně z bohatství je naakumulované jmění. Výše daně z bohatství se určí procentem hodnoty tohoto jmění v daném čase.

Daň z bohatství je tak často prezentována jako nástroj, který by mohl přispět ke snížení ekonomických nerovností tím, že zvýší progresivitu zdanění, tj. že zvýší podíl daňových příjmů od těch nejbohatších. Nedávné studie ukazují, že právě snížená progresivita efektivního zdanění nejbohatších obyvatel v posledních několika dekadách měla zásadní vliv na zvýšení ekonomických nerovností (Saez a Zucman, 2019). Mnoho movitých lidí přitom samo volá po vyšší míře zdanění: Bill Gates či Warren Buffet v minulosti vyjádřili obavu, že nejbohatší jsou daněni málo¹, a například hnutí Patriotic Millionaires za vyšší zdanění bohatých bojuje systematicky².

Následující sekce této kapitoly se budou podrobněji věnovat současnému stavu zdanění bohatství ve světě a analýze možných dopadů zavedení daně z bohatství pro 0,5% nejbohatších obyvatel České republiky. Přináší také rozbor mýtů a argumentů odpůrců daně z bohatství a diskuzi o limitacích a podmínkách nutných pro její úspěšnou implementaci.

---

¹ Například zde: <https://www.cnbc.com/2019/02/25/warren-buffett-and-bill-gates-the-rich-should-pay-higher-taxes.html>

² Více informací o Patriotic Millionaires zde: <https://patrioticmillionaires.org/>

2) Současný stav daní z bohatství v České republice, v Evropské unii a ve světě

Daň z bohatství je ve světě aplikována v různých formách a režimech. Přehledný seznam zavedených daní z bohatství poskytuje například konzultační společnost PwC.³ Dle jejího přehledu má v březnu 2024 zavedenou daň z bohatství v nějaké formě šest zemí EU: Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Nizozemí a Španělsko. Mimo EU pak najdeme několik dalších takových zemí, například Argentinu, Kolumbii nebo Švýcarsko. Parametry zavedených daní z bohatství se napříč zeměmi významně liší. Aplikují se různé prahové hodnoty, sazby a výjimky tak, aby tyto daně vyvážily potřebu zdanění bohatství s rizikem odlivu kapitálu nebo daňové optimalizace.⁴

Mnoho zemí také aplikuje specifickou a omezenou formu daně z bohatství: daň z nemovitosti. Tato daň je specifickou formou daně z bohatství, protože se zaměřuje pouze na tento jeden druh hmotných statků. Typicky také nebere v potaz dluhy a aplikuje rovnou daňovou sazbu na všechny nemovitosti, tedy bez jakýchkoliv prahových hodnot. Platí ji tak například i domácnosti, které vlastní pouze jednu nemovitost, ve které sami bydlí a na kterou splácí hypotéku.

Daň z nemovitosti je jedinou současnou daní z bohatství v České republice. Přestože příjmy z této daně představovaly v roce 2021 pouze 0,19% českého HDP a jsou tak relativně nízké oproti podobným daním v jiných zemích (viz Graf 2), tato daň představuje klíčový příjem rozpočtů českých municipalit. Jako jediná daň směřuje přímo do těchto rozpočtů, zatímco ostatní daně se vybírají celonárodně a poté se přerozdělují rozpočtovým určením daní⁵. Výše daně se odvíjí od několika faktorů, včetně typu nemovitosti, její polohy, využití a specifických charakteristik, jako je například zastavěná plocha či velikost pozemku. Daň z nemovitosti je určena zákonem a její sazby jsou aktualizovány na základě rozhodnutí obecních zastupitelstev, která mohou upravovat koeficienty pro výpočet daně tak, aby odrážely místní podmínky a potřeby.

Oproti tomu obecná a progresivní daň z čistého bohatství, jež je předmětem této studie, zahrnuje plné spektrum aktiv (a je tak založena na celkové hodnotě majetku daného subjektu nebo domácnosti, očištěné od dluhů), aplikuje rostoucí mezní daňovou sazbu dle

---

³ Dostupné zde: <https://taxsummaries.pwc.com/quick-charts/net-wealth-worth-tax-rates>

⁴ Detaily zavedených daní z bohatství ve vybraných zemích EU jsou dostupné v Appendixu A v Coll Sol et al. (2023).

⁵ Přehled aktuálního rozpočtového určení daní poskytuje Finanční správa České republiky zde: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/rozpoctove-urceni-dani>

hodnoty majetku, a vztahuje se pouze na bohatství nad určitou hranicí. Tento přístup umožňuje lépe cílit na akumulované bohatství a potenciálně dosáhnout vyšší míry redistribuce.

3) Odhady dopadu pro Českou republiku

Zavedení daně z bohatství v České republice by mohlo výrazně ovlivnit veřejné finance. V modelaci, kterou se zabýváme v této studii, aplikujeme parametry nedávno navržené daně z bohatství ve Španělsku. Ta se vztahuje na čisté bohatství nad 3 miliony EUR, s progresivní mezní daňovou sazbou podle Tabulky 1.

Tabulka 1: Parametry daně z bohatství ve Španělsku a podobného návrhu pro Českou republiku

Skupin a	Spodní prahová hodnota (Bb_l)				Daňová sazba
	Procento nejbohatších zasažených daní z bohatství	Úroveň bohatství ve Španělsku (mil. EUR)	Úroveň bohatství v ČR (mil. EUR)	Úroveň bohatství v ČR (mil. Kč)	
B1	0,5%	2,893	1,249	31,4	1,7%
B2	0,1%	6,331	2,730	68,6	2,1%
B3	0,05%	10,234	4,423	111,2	3,5%

Příjmy ze zavedení takové daně z bohatství počítáme dle následujícího vzorce:

$$\sum_b Daň_{Bb} = \text{Čisté bohatství ve skupině } Bb * \tau_{Bb} * (1 - \mu) \quad (1)$$

kde skupiny Bb definujeme prahovými hodnotami bohatství Bb_l a Bb_h (kde spodní prahová hodnota skupiny B1 zároveň tvoří horní prahovou hodnotu skupiny B2 atd.) a na něž se vztahuje daňová sazba τ_{Bb} . Dále předpokládáme, že se nevybere plná teoretická částka z důvodu vyhýbání se daním a nedokonalého vymáhání, a teoretickou maximální vybranou částku proto diskontujeme sazbou μ , která představuje tzv. míru daňové mezery, neboli podíl nevybrané daně.

Do vzorce 1 dosazujeme hodnoty uvedené v Tabulce 1. Dle španělského modelu bereme v úvahu tři skupiny, B1 až B3, definované jejich spodními a vrchními prahovými hodnotami čistého bohatství. Při definici těchto hranic nepoužíváme stejné absolutní částky jako ve

Španělsku, nýbrž stejné percentily v rámci rozložení bohatství v populaci. Poté v našem výpočtu na toto bohatství aplikujeme daňovou sazbu uvedenou v posledním sloupci Tabulky 1, která je v našem modelu stejná jako ve Španělsku. Diskontní sazbu μ nastavujeme na 3,2% na základě zjištění nedávných empirických studií (viz níže).

Odhad výběru z takovéto daně v České republice dle Coll Sol et al. (2023) činí 3,639 miliardy EUR, tedy přibližně 94 miliard Kč ročně. Dotkla by se 0,5% nejbohatších (dospělých) Čechů, tedy přibližně 42 400 lidí. Ti úplně nejbohatší Češi, patřící mezi vrchních 0,05% nejbohatších, tedy 4240 lidí s čistým bohatstvím nad 111,2 milionů Kč, by tak zaplatili celkem 65,2 miliard Kč. Bohatství těchto lidí, jež celkem dosahuje přibližně 2,15 bilionu Kč, by tak kvůli této dani bylo menší v průměru o 3,24% ročně. Pokud bychom zdanili pouze tuto skupinu 0,05% nejbohatších, a to sazbou 3,5% pro jejich majetek nad 111,2 milionů Kč, na takové dani z bohatství bychom vybrali 58,7 miliardy Kč.

Odhadovaných 94 miliard Kč (při maximálním rozsahu daně od majetku ve výši 33 milionů Kč) by bylo významným příspěvkem do státního rozpočtu, jehož celkové daňové příjmy v roce 2023 dosáhly 1 209 miliard Kč. Takováto daň z bohatství by se tak stala čtvrtou nejdůležitější daní z pohledu daňových příjmů státu, za daní z přidané hodnoty (566 miliard Kč), daní z příjmů právnických osob (343 miliard Kč) a daní z příjmů fyzických osob (244 miliard Kč)⁶.

Tyto příjmy by pokryly přibližně třetinu schodku státního rozpočtu v roce 2023 a dokázaly by pokrýt například mzdy 167 tisíc zdravotních sester či zvýšit rozpočet na vzdělání o 31% (Coll Sol et al. 2023).

Je nutno podotknout, že daň z bohatství zavedená ve Španělsku není nahrazením progresivity zdanění příjmů - naopak, ve Španělsku se, narozdíl od České republiky, aplikuje progresivní sazba daně z příjmů fyzických osob.

4) Mýty a fakta

Daň z bohatství a její návrhy provází řada názorů a mýtů, které nejsou podpořeny v empirické literatuře. Ta se až v nedávných letech mohla opřít o nové datové zdroje a reformy a vyhodnotit tak dopady zavedení daní z bohatství v různých podmínkách, a dnes díky ní víme o mnoho více, než před několika lety. Daně z bohatství zavedené v minulosti také provázely praktické problémy, které již dnes nejsou relevantní. V této sekci

---

⁶ Přehled inkasa daní je dostupný na webových stránkách Finanční správy zde: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>

rozebíráme několik takových aspektů daně z bohatství a rekapitulujeme, co o těchto oblastech víme na základě existující literatury.

4.1 Mýtus 1: Bohatí lidé se odstěhují.

Někteří odpůrci daní z bohatství argumentují tím, že by se lidé, kteří by měli nově platit více na daních, odstěhovali do zemí, které takové daně nevybírají. Nedávné případy zavedení daní z bohatství však k masivnímu stěhování bohatých lidí nevedlo. Advani et al. (2022) odhadují, že po zavedení daní z bohatství relokace velmi pravděpodobně nepřesáhne 3,2% dotčených lidí.

I tomuto pravděpodobně malému efektu by se dalo dále zabránit jednoduchou úpravou daně z bohatství, která by se mohla vybírat i několik let po odstěhování. To by znamenalo aplikaci tzv. celosvětového zdanění, které uplatňují například Spojené státy americké pro daně z příjmu fyzických osob. Efekt stěhování by se také snížil v případě koordinovaného zavedení daní z bohatství několika státy najednou či na úrovni EU.

4.2 Mýtus 2: Daně z bohatství zbrzdí ekonomický růst.

Některé teoretické modely předpovídají, že vyšší zdanění majetných lidí může vést k nižšímu ekonomickému růstu kvůli tomu, že sníží investice například do technologií. Jiné modely naopak tvrdí, že daně z bohatství mohou být pro ekonomický růst prospěšné, protože zvýší podíl produktivních investic například do infrastruktury či vzdělání. Empirická literatura (např. Guvenen et al., 2019) se staví spíše na stranu druhé skupiny modelů a ukazuje, že daně z bohatství ekonomický růst zvyšují.

4.3 Mýtus 3: Peníze, které vytvořily bohatství, již byly zdaněny, když byly vydělány, a je proto nelegitimní je zdanit znovu.

Tento argument má několik limitací. Zaprvé není pravdou, že je nelegitimní dále zdanit již zdaněné příjmy. Daň z přidané hodnoty či spotřební daně to dělají také - z již zdaněných příjmů musíme při konzumaci zaplatit další daň. Ekonomie nás učí, že daně se mají nastavit podle jednoho či obou ze dvou principů: (i) princip čerpaných výhod, a (ii) princip schopnosti platit. Podle prvního principu má daň zaplatit ten, kdo čerpá výhodu spojenou s předmětem daně. Například české dálniční poplatky se řídí primárně tímto principem. Kdo dálnice využívá, musí si pořídit známku, a z těchto příjmů se dálnice financují. Podle druhého principu má daň zaplatit ten, kdo si to může dovolit. Na tomto principu stojí například daň z příjmu fyzických osob, která je větší pro lidi s většími příjmy. Daň z bohatství kombinuje elementy obou těchto principů. Odhady ukazují, že bohatí jedinci čerpají více výhod z veřejně financovaných služeb, jako je vzdělání či infrastruktura

(například Joumard a Vélez, 2013). Vyšší bohatství a s tím spojené vyšší investice samy o sobě mají navíc schopnost generovat vyšší míru návratnosti, než nižší bohatství (Fagereng et al. 2020), a první princip je proto u daně z bohatství splněn. Druhý princip, tj. schopnost placení, je u daně z bohatství splněn velmi napřímo.

Studie navíc ukazují, že velká část naakumulovaného bohatství nebyla v době vykázání zdaněna tak, jak bylo zákonem zamýšleno. Nadnárodní společnosti, které jsou primárně vlastněné velmi movitými lidmi, se v hojné míře vyhýbají placení korporátních daní z příjmu přesouváním zisků do daňových rájů (jak detailně popisujeme v kapitole 3). Bohatí jednotlivci také hojně schovávají své jmění v zemích zajišťujících jim anonymitu a s tím spojené vyhýbání se daním z kapitálových příjmů. Tyto dvě praktiky vedou podle nedávných odhadů k celkovým daňovým ztrátám okolo 480 miliard dolarů ročně (Tax Justice Network 2023).

4.4 Mýtus 4: Bohatí lidé nemají potřebnou likviditu k tomu, aby platili daň z bohatství.

Častým argumentem pro preferenci daní z příjmů oproti daním z bohatství je, že bohatství nemusí nutně generovat příjmy, a proto by se někteří bohatí jedinci mohli dostat do problémů s likviditou (tj. že by neměli volné finanční prostředky pro zaplacení daně z bohatství aniž by museli prodat část svého bohatství). Takový problém je však pro daň popisovanou v této studii velmi nepravděpodobný, a to z několika důvodů.

Zaprvé, bohatství je typicky investováno, a proto přináší pravidelný příjem. Dle nedávných statistik dokonce platí pozitivní vztah mezi investovanou částkou a mírou investičního výnosu (Fagereng et al. 2020). Z pohledu ekonomické teorie navíc daň z bohatství přináší vhodné motivace ke zefektivnění investic, což vede k lepšímu fungování ekonomiky jako celku (Guvenen et al. 2019).

Zadruhé, daň z bohatství popisována v této studii má relativně nízké mezní daňové sazby, které se navíc aplikují až od značně vysokých limitů (jak je popsáno v Tabulce 1). To znamená, že většina lidí, jichž by se daň týkala, by zaplatila pouze velmi malé částky v absolutním vyjádření. Například člověk, jehož celkové čisté bohatství činí 40 milionů Kč, by zaplatil 146 200 Kč ročně, tedy něco málo přes 12 tisíc Kč měsíčně. I při konzervativní investiční strategii, při které bychom očekávali výnos 4% (na jaře 2024 představují 4% běžnou úrokovou sazbu na spořicí účet v bance), činí měsíční výnos přes 133 tisíc Kč. Je tedy velmi nepravděpodobné, že podobné částky by pro tyto jedince představovaly likviditní problém.

Zatřetí, ti úplně nejbohatší lidé, například skupina s celkovým bohatstvím nad 100 milionů Kč, typicky drží velmi diverzifikovaná portfolia, v rámci nichž figurují i velmi likvidní aktiva.

I při případné nižší míře zhodnocení investic tudíž není problém tyto likvidní aktiva použít k platbě daně z bohatství.

A začtvrté, i v krajním případě, kdy by likvidita opravdu představovala problém, lidé s vysokým bohatstvím typicky nemají problém získat půjčku, mj. díky tomu, že mohou využít existující bohatství jako zástavu. Při konstrukci daňového základu je očekávané, že by se z existujícího majetku odečetla hodnota úvěrů a jiných závazků, které hodnotu majetku snižují. Některé země uplatňují další úpravy, jako je výjimka z hodnoty primární rezidenční nemovitosti nebo výjimka na hodnotu majetku potřebného k výkonu povolání.

Navíc při porovnání s některými existujícími daněmi je problém likvidity u daně z bohatství popsán v této studii relativně malý. Například dědická daň v zemích OECD⁷ běžně dosahuje dvouciferných daňových sazeb (OECD 2021). Také je důležité zmínit porovnání se současným stavem. Jak popisujeme výše, v České republice se v současné době aplikuje pouze specifický typ daně z bohatství - daň z nemovitosti - která nebere v potaz míru zadlužení. Problém likvidity zde tedy může být mnohem závažnější než u obecné daně z čistého bohatství pro 0,5% nejbohatších lidí, kterou zde popisujeme.

5 Limitace a nutné podmínky k implementaci

Základním stavebním kamenem úspěšné daně z bohatství je registr vlastnictví všech druhů aktiv. Takovému registru v současné době brání dva praktické aspekty. Tím prvním je neexistence registrů legálních vlastníků určitých typů aktiv. Zatímco katastr nemovitostí a registr vozidel jsou v České republice relativně v dobrém stavu co do dostupnosti dat, jejich pokrytí a kontroly pravdivosti, situace je výrazně horší pro jiné druhy aktiv, jako je umění, cenné kovy, či cenné papíry. Některá z těchto aktiv (jako například akcie) je snadné nacenit, a nepředstavují tak praktický problém pro jejich zdanění. Pro nacenění některých dalších aktiv (jako umění či jiné cennosti) pro účely zdanění se dají využít informace od pojišťoven, které tento majetek běžně naceňují pro výpočet pojistného.

Druhým aspektem je efektivní registr konečných vlastníků právnických osob, a který je klíčovým prvkem pro aplikaci progresivní sazby daně z bohatství. To je ilustrováno současným stavem daně z nemovitosti, kde máme díky katastru nemovitostí dobrý přehled o tom, která osoba (ať už fyzická, nebo právnická) vlastní danou nemovitost a je tedy zodpovědná za platbu daně. V případě rovné daňové sazby není nutné znát konečného vlastníka - daň se totiž vybere od právního vlastníka, který je uveden v příslušném

---

⁷ V ČR byla v roce 2014 dědická daň zrušena.

registru⁸. Pro účely progresivní daňové sazby to však prakticky představuje problém, protože bez znalosti konečného vlastníka nedokážeme jednoduše určit, na který majetek by se vztahovala vyšší mezní daňová sazba.

Tento praktický problém se dá však snadno obejít - stačilo by mechanismus daně otočit. V praxi by to znamenalo, že by se daň z bohatství počítala automaticky pro posledního známého konečného vlastníka. Pokud by tento konečný vlastník nebyl znám, automaticky by se aplikovala nejvyšší mezní daňová sazba a vymáhala by se od vlastníka právního. To by zabránilo tomu, že by mohli lidé skrývat své vlastnictví majetku tak, aby se vyhnuli placení daně z bohatství. Potenciální nižší daňová sazba by je totiž motivovala k deklaraci konečného vlastnictví, což by mělo i dodatečný pozitivní efekt.

Transparentnost konečných vlastníků právnických osob je jedním z nejdůležitějších nástrojů pro řešení nelegálních finančních toků souvisejících s daňovými úniky, praním špinavých peněz, korupcí a financováním terorismu. Bez transparentnosti prospěšného vlastnictví mohou jednotlivci páchající ilegální činnosti skrývat svou identitu za zmíněnými právními subjekty a tím uniknout nejen daním, ale i sankcím či trestnímu stíhání. Správně nastavená daň z bohatství by tedy mohla pomoci i v těchto dalších problematických aspektech našeho současného systému.

---

⁸ Konečné vlastnictví se odlišuje od právního vlastnictví tím, že se nejedná o formální, zápisem potvrzené vlastnické právo, ale o skutečný majetkový zájem nebo prospěch, který jedinec nebo subjekt má na majetku, i když není formálně jeho přímým vlastníkem. Jako příklad můžeme uvést situaci, kdy právní vlastník nemovitosti je právní subjekt, ale skutečný majetkový prospěch z této nemovitosti má jednatel, který je skrytým vlastníkem tohoto právního subjektu.

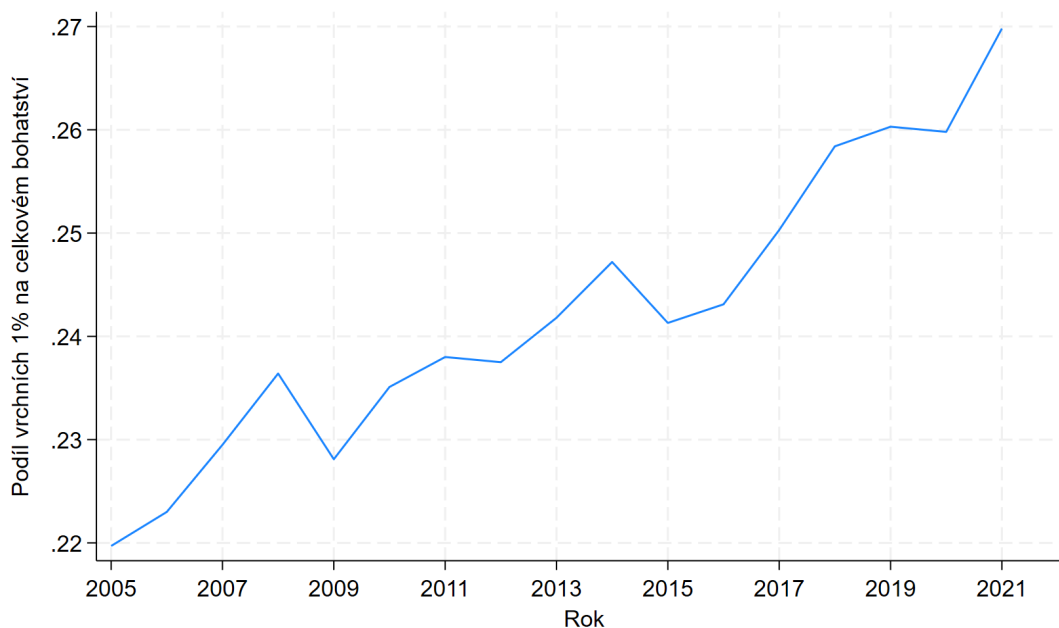
6) Reference

- Advani, Arun, David Burgherr, and Andy Summers. 2022. 'Taxation and Migration by the Super-Rich'. 630/2022. CAGE Research Center Working Paper. https://warwick.ac.uk/fac/soc/economics/research/centres/cage/publications/workingpapers/2022/taxation_and_migration_by_the_super_rich/.
- Alesina, Alberto, and Dani Rodrik. 1994. 'Distributive Politics and Economic Growth'. *The Quarterly Journal of Economics* 109 (2): 465-90.
- Alvaredo, Facundo, Lucas Chancel, Thomas Piketty, Emmanuel Saez, and Gabriel Zucman. 2017. 'Global Inequality Dynamics: New Findings from WID. World'. National Bureau of Economic Research.
- Bagchi, Sutirtha, and Jan Svejnar. 2015. 'Does Wealth Inequality Matter for Growth? The Effect of Billionaire Wealth, Income Distribution, and Poverty'. *Journal of Comparative Economics* 43 (3): 505-30. <https://doi.org/10.1016/j.jce.2015.04.002>
- Coll Sol, Daniel, Miroslav Palanský, Alison Schultz, Johan Langerock, Silvia Pelegrín Marugán, and Mathilde Voisin. 2023. 'Tax the Rich: From Slogan to Reality'. Study commissioned by the Greens/EFA group in the European Parliament. Brussels, Belgium: Tax Justice Network. https://www.greens-efa.eu/files/assets/docs/greensefa_wealth_tax_v2_interactive.pdf.
- Fagereng, Andreas, Luigi Guiso, Davide Malacrino, and Luigi Pistaferri. 2020. 'Heterogeneity and Persistence in Returns to Wealth'. *Econometrica* 88 (1): 115-70. <https://doi.org/10.3982/ECTA14835>.
- Guvenen, Fatih, Gueorgui Kambourov, Kuruscu Burhanettin, Sergio Ocampo-Diaz, and Daphne Chen. 2019. 'Use It or Lose It: Efficiency Gains from Wealth Taxation'. In . <https://www.nber.org/papers/w26284>.
- Joumard, Isabelle, and Juliana Londoño Vélez. 2013. 'Income Inequality and Poverty in Colombia- Part 2. The Redistributive Impact of Taxes and Transfers'. https://www.oecd-ilibrary.org/economics/income-inequality-and-poverty-in-colombia-part-2-the-redistributive-impact-of-taxes-and-transfers_5k487n4r0t8s-en.
- Knobel, Andres. 2019. 'Beneficial Ownership Verification: Ensuring the Truthfulness and Accuracy of Registered Ownership Information'. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3320600>.
- Knobel, Andres, and Florencia Lorenzo. 2022. 'Beneficial Ownership Registration around the World 2022'. Tax Justice Network; Financial Transparency Coalition. <https://taxjustice.net/wp-content/uploads/2022/12/State-of-Play-of-Beneficial-Ownership-2022-Tax-Justice-Network.pdf>.
- OECD. 2021. 'Inheritance Taxation in OECD Countries'. OECD. <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/inheritance-taxation-in-oecd-countries-brochure.pdf>.
- Piketty, Thomas, Emmanuel Saez, and Gabriel Zucman. 2018. 'Distributional National Accounts: Methods and Estimates for the United States'. *The Quarterly Journal of Economics* 133 (2): 553-609. <https://doi.org/10.1093/qje/qjx043>.
- Saez, Emmanuel, and Gabriel Zucman. 2019. 'Progressive Wealth Taxation'. *Brookings Papers on Economic Activity*.
- Tax Justice Network. 2023. 'State of Tax Justice 2023'. Tax Justice Network. <https://taxjustice.net/wp-content/uploads/2023/08/State-of-Tax-Justice-2023-Tax-Justice-Network-English.pdf>.

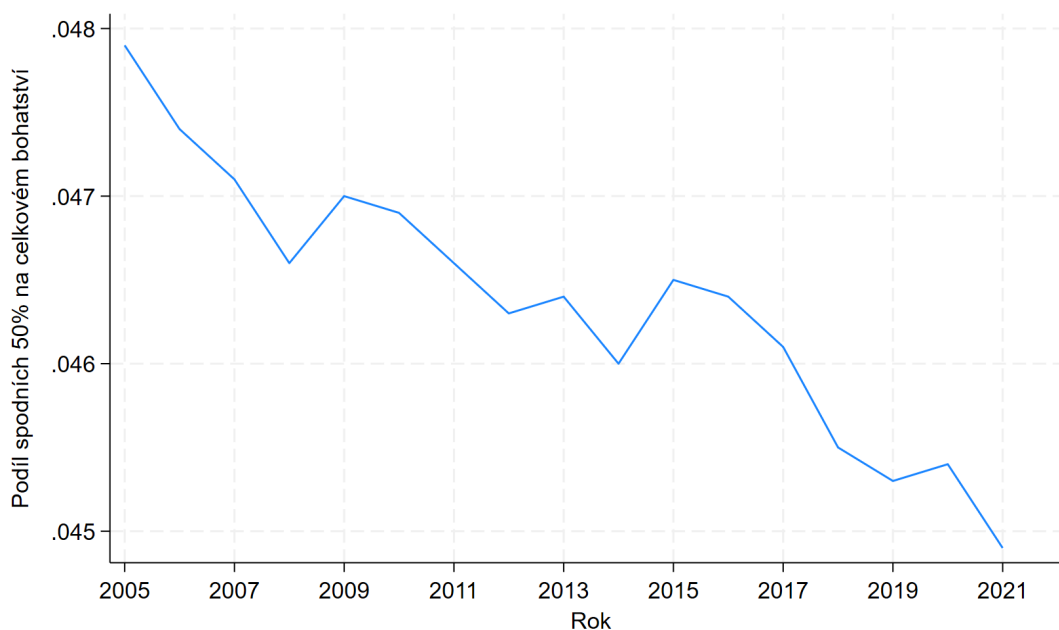
7) Přílohy

Graf 1: Nerovnost bohatství v České republice

(a) Podíl nejvyššího 1% na bohatství obyvatelstva České republiky

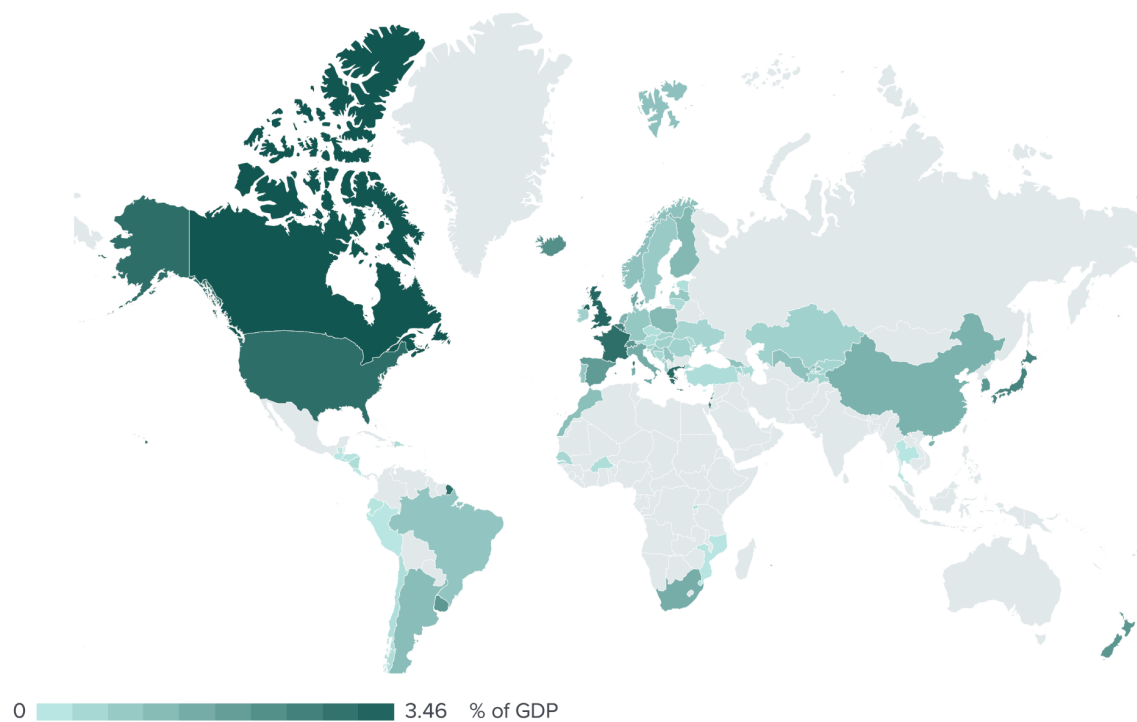
(b) Podíl spodních 50% na bohatství obyvatelstva České republiky

Zdroj: Autoři na základě dat z WID.world

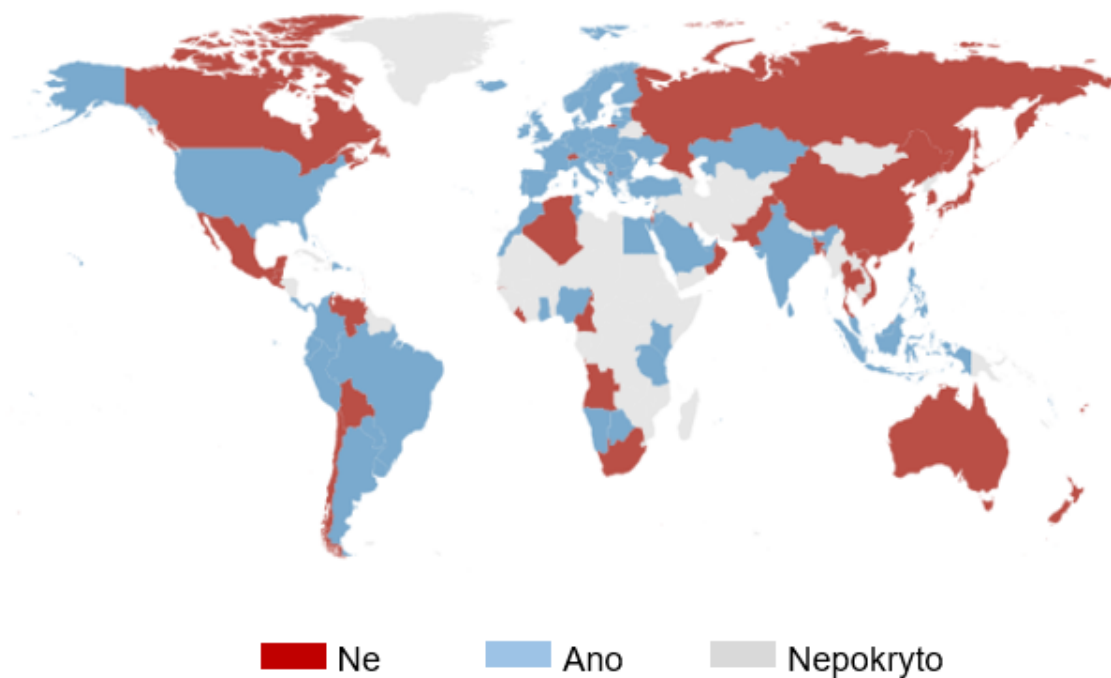
Graf 2: Mapa zemí podle výše příjmů z daní z nemovitosti v roce 2021

Property Taxes in 2021

Zdroj: UNU-WIDER Government Revenue Dataset explorer

Graf 3: Mapa zemí s právními předpisy o registraci prospěšného vlastnictví (březen 2022)

Zdroj: Tax Justice Network, 2022